

Tisztelt Kollégáink!

Az ETE kollégái és hírlevelünk olvasói az augusztusi kiadásunkat tartják a kezükben. Az idei nyáron is dübörögnek az energetikával kapcsolatos hírek, események, sőt talán nem túlzás azt mondanunk, hogy a rekordok hónapja is volt. A villamos energia rendszerterhelés soha nem látott magasságokba emelkedett. Látható, hogy az energetika újabb kihívások elé érkezett, melyet nekünk szakembereknek kell megoldanunk, kezelnünk.

Tudásunk megosztása, a tapasztalataink cseréje bizonyosan segít bennünket. Ezt az összefogást szeretné segíteni az Egyesületünk is. Ha bármilyen ötletük, javaslatuk van a működésünk hatékonyabbá tételére, kérem osszák meg velünk. Segítsék ezzel is a munkánkat.

Molnár Szabolcs

Főtitkár

Hazai hírek az energetikából

- Az elmúlt hónapban kétszer is megdőlt a hazai villamos energia rendszerterhelés nyári csúcserkéke. A hatályos csúcserkéket július 16-án az esti órákban mérte a MAVIR, 7036 MW értékkel, ami csak mintegy 400 MW-tal kisebb az idén januárban mért mindenkori csúcsnál.
- A MAVIR adatszolgáltatása értelmében június végén hazánkban 6712 MW naperőmű működött, az ipari (50 MW feletti) összes csúcsteljesítő képesség 3678 MW, a háztartási méretű (összesen 287 ezer darab) 2514 MW volt, míg 520 MW a saját felhasználású napelemes rendszer volt.
- A hónap közepén a hazai gáztárolók töltöttsége meghaladta a 80%-os szintet, ami a jelenlegi földgázfogyasztási szintek mellett már az éves igény több, mint felét teszi ki.
- A kormány a nagy érdeklődésre tekintettel további 30 Mrd Ft-tal megemelte az eredetileg 75 Mrd Ft-os összegű háztartási naperőmű pályázat ("Napenergia Plusz") keretösszegét.
- Az Energiatanományi Intézet telephelyén (egykori KFKI) üzembe helyeztek egy 1,45 MWh kapacitású nátrium-kén akkumulátoros energiatárolót. A Japánban gyártott rendszer előnye az elterjedt lítiumos rendszerrel szemben abban rejlik, hogy alapanyaga széles körben hozzáférhető.
- Dunai vízi úton megérkezett az atomerőmű telephelyére az 5. sz. reaktor zónaolvadék csapdája. A reaktor alá beépítendő acélszerkezet 15 méter magas, 11 méter átmérőjű és 730 tonna súlyú. Az eszköz az atomerőmű biztonságát szolgálja, közvetlenül a reaktortartály alatt helyezkedik el. A csúcstechnológiát képviselő berendezést a Fekete-tengeren és a Dunán, Isztambul és Konstanca érintésével egy osztrák cég szlovák teherhajóján szállították Paksra.

Nemzetközi hírek az energetikából

- A Nemzetközi Energia Ügynökség 2024. évi évközi jelentése értelmében idén és 2025-ben is a világ villamosenergia igénye évi 4-4%-kal növekszik. (Ez az érték 2023-ban 2,5% volt). 2025-re a termelt villamos energia kb. 35%-a lesz megújuló alapú, de – elsősorban a kínai és indiai fejlődés miatt – a szénbázisú termelés még nem fog csökkenni.
- A cseh kormány a dél-koreai nyomottvízes APR-1000 típusjelű reaktorblokkos ajánlatot hirdette ki nyertesnek az atomerőmű tenderen. A tendernyertes ár

8,6 Mrd USD/reaktorblokk. A koreai KHNP cég még két további hasonló reaktorblokkot építhet a Temelini Atomerőműben. Dél-Koreában a nukleáris energia a villamos energiatermelés közel 1/3 részét biztosítja. A KHNP négy telephelyen 26 reaktorblokkot üzemeltet 20500 MW teljesítőképességgel, jelenleg 2 darab 1400 MW-os blokk áll építés alatt és továbbiakat terveznek. A cseh szerződés a dél-koreai atomipar második külföldi szerződése lehet. Az első – gyakorlatilag megvalósult – külföldi projekt Abu Dhabiban a Barakah atomerőmű, amely négy darab 1400 MW-os blokkból áll. Az első blokkot 2020-ban helyezték üzembe, jelenleg a 4. sz blokk próbaüzeme folyik.

- A német szövetségi kormány tendereket fog kiírni a nemzeti energiastratégiában szereplő több projekt megvalósítására. Az első ütemben – ez év végén – 2025. elején - tendereket írnak ki 5000 MW hidrogéntüzelésre átalítható földgáztüzelésű erőműre, 2000 MW meglévő földgáztüzelésű erőmű hidrogéntüzelésre történő átalakítására, 500 MW új hidrogéntüzelésű erőmű és 500 MW hosszútávú energiatároló építésére. A projektek beruházási támogatásra jogosultak és a kormány a hidrogéntüzeléses erőművek működése során a hidrogén és a földgáz tüzelés közötti költségkülönbséget szubvencionálni fogja. A projektet, ill. az állami támogatást az Európai Bizottság jóváhagyta.
- A német földgázátviteli vállalatok egy közös tervet nyújtottak be az energiahatósághoz (Bundesnetzagentur-BNA) egy nemzeti hidrogén alaphálózat kiépítésére. A 20 Mrd € költségű projekt megvalósítása révén 2032-re összesen 9700 km H₂ gerincvezeték épülhet ki Németországban, amelynek mintegy 60%-a meglévő földgázvezeték átépítése. A BNA 2026-tól közös földgáz-hidrogén rendszerfejlesztési tervek készítését írta elő a rendszerüzemeltetők számára.
- Kína keleti és nyugati tartományait összekötő nagyteljesítményű egyenáramú távvezeték építését kezdték el. A 800 kV-os egyenáramú vezeték 2400 km hosszú lesz és 8 GW teljesítmény átvitelére lesz képes. Beruházása a hírek szerint mintegy 5 Mrd USD-be kerül.
- Oroszország déli részén a nagy hőség miatt a hónap közepén korlátozásokat kellett bevezetni a villamosenergia szolgáltatásban. Idén első ízben fordult elő, hogy a nyári rendszerterhelési csúcs meghaladta a télit.
- Spanyolországban – az Európai Bizottság engedélyével – 100 millió € kormányzati támogatást biztosítanak négy telephelyen összesen 2000 MW szivattyús energiatároló építéséhez. A létesítmények az évtized végéig épülhetnek meg.
- Indiában a nukleáris biztonsági hatóság kiadta az üzemanyag berakási engedélyt a Kalpakkah reaktorblokkba. A folyékony nátrium hűtésű gyorsneutronos reaktorblokk 500 MW teljesítményű. Oroszország után India lesz másik olyan ország, amelyben ilyen típusú atomerőmű működik.
- Az USA Wyoming államában egy fosszilis erőmű telephelye mellett a Bill Gates milliárdos érdekeltiségébe tartozó Terra Power cég megkezdte egy 345 MW-os, 4. generációs folyékony nátrium hűtésű demonstrációs gyorsneutronos reaktorblokk építését a turbina-gépház alapozásával. A reaktorépület kivitelezését 2026-ban kezdik meg, és a blokk a tervek szerint az évtized végére készül el. A Kemmerer-1 nevű blokk építését az USA kormánya 2 Mrd USD-vel támogatja. A Tennessee állambeli Oak Ridge egy ipari parkjában egy 4. generációs sóolvadék hűtésű „golyós” üzemanyagú kísérleti reaktor építésébe fogtak (HERMES), amely 35 MW hőteljesítményű lesz.